

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Qvintvm Præceptvm, Non Occides.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

item seditio, negligentia obeundæ vocationis, *ωολυπζαγμα* id est, ingerere se alienæ vocationi. Hoc vitio & superiores & inferiores sæpe peccant. Ideo & Petrus prohibet esse *ἀλλοτριεπισημοί*, ingerentes se alienæ gubernationi. Præterea ut supra dixi, imperijs discernendas esse res & personas, ita rerum etiam discernendum observandum est. In monarchijs cæteris gubernatio præcipue spectat ad civilis & honestæ societatis defensionem, etiamsi erat ignota religio. Sed in regno Antichristi leges perpetuæ & præcipuè regni sunt de novo cultu contumelioso in Christum & damnato divinitus, & finis principalis eius regni est, deleri nomen Christi, & hoc ipso prætextu conditum est regnum, quasi gloriæ Dei intersit, extirpari nomen & doctrinam Christi: Tale est regnum Mahometi: Lex ipsa Mahometi est manifesta contumelia adversus Christum: Deinde est mandatum de latrocinio, quia iubet interfici eos, qui credunt Christum esse filium Dei. Præcipit item propagari suos errores gloriose. Hæc prædicta sunt apud Danielem cap. 7. de parvulo cornu: Sermones contra excelsum loquetur, & sanctos altissimi conteret: Tertio conceditur lege multiplex turpitudine libidinum, & re ipsa nulla sunt Mahometistarum connubia, quia concedunt ducl, dimitti, & dimittas recipi privatis arbitrijs, sine vllis causis, concedunt & lege legitimas libidines, propter quas Deus evertit Sodomam & alias multas civitates. Ergo in eo regno nec lex est à Deo, sed est diabolica furor, quem grassari Deus extremo tempore fuit, ut puniat montem. Sicut crescentibus peccatis inde vsq; ab initio crevit servitus, & imperiorum asperitas & confusio. Quare differentia inter reliquas monarchias & regnum Mahometi observanda est. Daniel poterat esse magistratus in regno Babylonico, Iudæi poterant militare sub Alexandro, Christiani poterant militare sub Romanis principibus, ut sub M. Antonio fide militum Christianorum magna victoria partem in Pannonijs: quia finis militiæ erat honestum regimen politicum. Sed non licet militare cum Turcis, quorum finis est non regimen politicum, sed confirmatio & propagatio legis, quam proficentur. Servitutem pati, Christianis licet, vna militare cum Turcis, non licet. Quia clare inquit textus, Sanctos Dei conteret.

QUINTVM PRÆCEPTVM,
NON OCCIDES.

PROHIBET non solum externas corporum iniuriâs, & privâtam vindictam externam, sed etiam in animis malevolentiam, iniuriâs, invidentiam, privatam cupiditatem vindictæ. Sicut Christus clare

clare enarrat hoc præceptum Matth. 5. E contra vero postulat erga omnes homines benevolentiam, misericordiam, zelum, candorem oppositum malevolentia, mansuetudinem, patientiam, acquiescentiam, quæ remittit aliquid de summo iure, propter probabiles causas, videlicet ut sanabiles reuocentur in viam. Item: Ne ex priuatis dissidijs oriatur publica dissidia. Quia de priuatis offensionibus solum seuerè præceptum esse: Remittite & remittetur vobis. Item: Vindicta non est res priuati impetus, sed Deus eam sibi relinquit, ut latet, & metas circumseripsit. Ideo inquit, Mihi vindictam. Quæ autem, quantos motus sæpe excitet priuata cupiditas vindicta. Quære & discamus quid de vindicta præceperit Deus, & mandato diuino obtemperemus.

Iam hic addendum est, Magistratum potestatem habere mandatum diuinum de legitima vindicta. Ac per hoc officium Magistratus ad hanc ipsam vocem: Mihi vindictam, egere tribuam, ego puniam, vel mea manu, vel permissione, vel legitimo officio Magistratus. Quia Deus imperia & politia constituit, mutat & mutat, sicut ait Daniel capite 2. Deus transfert regna & constituit. Sunt igitur diuina vindicta legitima pœnæ, quibus Magistratus afflicti latrones, adulteros, periuros, grassatores iudicij condempnatos. Ad Magistratus officium & legitima bella pertinent, ut cum Constantinus repressit armis seuitiam Licinij. Sed ut summus gradus potestatis politicae bellum, ita in maximo abusu est, ac rarissimum, iusta ac legitima bella. Sed Diabolus cum sit homicida, & inimicus politico ordini & disciplinae, sæpe leuissimis occasionibus excitat ingentia bella, incensis animis vtrinque iniusta cupiditate. Hæc latrocina tolerat Deus, ut puniantur vtriusque partis scelera. Sicut bellum Peloponnesiacum, quod fuit exitiosum toti Græciæ, ex leuissima causa ortum est, casu quodam luco, qui ritibus Ethnicis habebatur pro consecrato, & quod Pericles incanduerat conuiuijs offensionem, quæ erant dicta in Aspasiam. Nec summum ius, præsertim in causa bellica, satis iusta causa est inferendi belli, sicut dicitur: Sape summum ius, summa est iniuria. Sed accedat æquitas, quæ etiam si qua incidit offensus, tamen potius sanare eam curet, quam propter paucorum iniuriam scruat in innocentes, noceat in infinitum Ecclesijs & reipublicæ. Sciant gubernatores bella debere esse vindictam diuinam, non debere seruire humanae cupiditati, aut temerariae iracundia. Sicut et Abigail ad Dauid: Quia prælia Domini præliaris, non incendant in te malum.

DE SEXTO PRÆCEPTO,
NON MOECHABERIS.

I Ngens est confusio publica ordinis diuinitus instituti in hunc